

MEEBEWEGEN MET VOORZIENINGEN

Naar een invulling van het dynamisch beheersplan
rond de Westervoortsedijk

MEEBEWEGEN MET VOORZIENINGEN

Naar een invulling van het dynamisch beheersplan
rond de Westervoortsedijk

In opdracht van

Gemeente Arnhem

Omslagontwerp

Marcel Grotens (Bureau Beke)

Met medewerking van

Karin Tijhof (Bureau Beke)

Antoon Smulders (Bureau Beke)

Hans Lubbers (Politie Gelderland-Midden)

ISBN/EAN

978-90-75116-77-9

Kuppens, J. en Ferwerda, H.

Meebewegen met voorzieningen. Naar een invulling van het dynamisch beheersplan rond de Westervoortsedijk.

© Bureau Beke (Arnhem), 2012

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs.

No part of this publication may be reproduced in any form by print, photo print or other means without written permission from the authors.

Inhoudsopgave

1	Maatschappelijke voorzieningen in beweging	1
	1.1 Herstructurering van voorzieningen	1
	1.2 Gebied in ontwikkeling	2
	1.3 Onderzoeksdoelen en -handelingen	3
2	Overlastanalyse	7
	2.1 Overlast in GMS op wijk- en voorzieningniveau	7
	2.2 Overlast in interviews voor de vier voorzieningen	11
3	Contextanalyse	15
	3.1 De doelgroep	15
	3.2 Derden	18
	3.3 Kwetsbaarheden	19
4	Invulling van het dynamisch beheersplan	21
	Literatuurlijst	25
	Bijlage 1: Geïnterviewden	27
	Bijlage 2: Overlastmeldingen naar hoofd- en subitems	29
	Bijlage 3: Straten per wijk	31

1 Maatschappelijke voorzieningen in beweging

De afgelopen jaren is er veel gebeurd en bereikt als het gaat om de maatschappelijke opvang en begeleiding van (verslaafde) dak- en thuislozen in Arnhem. Twee vragen staan hierbij telkens centraal: hoe kan optimale zorg geboden worden in de opvang en begeleiding van de doelgroep en op welke wijze kan de overlast voor de omgeving beheersbaar gehouden worden?

De gemeente Arnhem heeft de nodige ervaring met de opvang en begeleiding van doelgroepen die variëren in de mate van ernst van hun problematiek (van dakloos tot ernstig verslaafd en daarbinnen allerhande combinaties en gradaties). De meest complexe doelgroep werd in het verleden opgevangen op 'De Boei', de drijvende 24-uursopvang voor verslaafden. In mei 2010 is deze voorziening overgegaan in de 24-uursopvang voor harddrugsverslaafden en daklozen aan de Remisestraat. Daarnaast waren er voor de doelgroep nog andere voorzieningen, zoals Werk en Activiteiten en de methadonpost aan de Westervoortsedijk en de Zorgzone aan de Oude Veerweg.

1.1 Herstructurering van voorzieningen

Sinds mei 2011 heeft de gemeente Arnhem een herstructurering van vier maatschappelijk voorzieningen in Arnhem in gang gezet. Dit betekent concreet het volgende:

- Wijziging van de huidige dag- en nachtopvang aan de Remisestraat in een permanente doorstroomvoorziening en een tijdelijke voorziening voor beschermd wonen voor langdurig verslaafden gevestigd. De voorziene start is rond 1 juli 2012. In de doorstroomvoorziening worden ook alcoholverslaafden geplaatst.
- Tijdelijke verhuizing van Werk en Activiteiten (dagbesteding) van de Westervoortsedijk naar de Nieuwe Kade (voormalige Bakkerij Holleman).
- Tijdelijke verhuizing en huisvesting in Portakabins van de methadonpost. Naar een permanente locatie wordt nog gezocht;
- De prostitutie op de Zorgzone aan de Oude Veerweg blijft vooralsnog bestaan. Daarnaast blijft het voor verslaafde prostituees mogelijk om via het project Next Step uit de prostitutie te stappen;

Figuur 1.1: meest recente locaties vier voorzieningen

De herstructurering komt voort uit het Masterplan 'Minder opvang, beter leven', dat op 30 mei 2011 door de gemeenteraad is vastgesteld. Aan dit masterplan is een uitvoeringsprogramma gekoppeld, waarin de herstructurering van opvangvoorzieningen een van de twaalf sleutelprojecten is.

1.2 Gebied in ontwikkeling

Het is belangrijk om aan te geven dat het gebied rond de Westervoortsewijk in ontwikkeling is. Gaandeweg het onderzoek is namelijk een aantal zaken naar voren gekomen die invloed hebben op het beheersplan, maar nog in ontwikkeling danwel onduidelijk zijn. Het gaat dan met name om ontwikkelingen op de volgende deelaspecten:

- De locaties van de maatschappelijke voorzieningen zijn toegewezen, maar nog niet definitief. De gemeente Arnhem heeft aangegeven dat de herplaatste methadonpost aan de Westervoortsewijk vanaf 2014 op een nieuwe locatie terecht komt, eventueel samen met de Medische Heroïne Unit. De nieuwe locatie zal naar verwachting in april 2012 bekend worden. Daarnaast zal Werk en Activiteiten hooguit tot 2014 in de nieuwe locatie Nieuwe Kade/Badhuisstraat gevestigd zijn.
- De toekomst van de Zorgzone als maatschappelijke voorziening is onzeker. De gemeente Arnhem heeft aangegeven dat 'alles zal worden ingezet op trajecten om dames die nu een vergunning hebben voor de Zorgzone uit de straatprostitutie te helpen. Hierbij is geen besluit genomen om te voorzien in de sluiting van de Zorgzone'.¹
- Sommige doelgroepen zijn tijdelijk herplaatst. Zo zal in de Remisestraat per juli 2012 ruimte zijn voor verschillende doelgroepen, maar bestaat het voornemen om op termijn een nieuwe beschermdwonenlocatie voor de langdurig verslaafden aan te wijzen.²

1. Bron: Gemeente Arnhem. Ontwikkeling maatschappelijke opvang i.r.t. Cobercokwartier, 21 februari 2012.

2. Bron: zie vorige noot.

- Er zijn diverse plannen voor nieuwe huisvesting voor burgers (huur en koop) op diverse locaties aan de Westervoortsedijk, maar de definitieve datum van de bouw is nog onbekend;
- Er zijn momenteel bedrijven bezig met het uitbreiden/inkrimpen van hun activiteiten of het verhuizen van hun bedrijfsvoering. Enkele voorbeelden hiervan zijn het bedrijf CCV, dat een tweede vestiging voor gemiddeld 80 medewerkers aan de Westervoortsedijk heeft gehuurd, naast de tijdelijke locatie van de methadonpost. Daarnaast verplaatst het tankstation van VÉBÉ Van Steijn van de Van Oldebarneveldtstraat naar de Westervoortsedijk, naast de Zorgzone;
- De Westervoortsedijk wordt gereconstrueerd. Dit betekent dat de komende tijd op diverse locaties op en rond de Westervoortsedijk werkzaamheden plaatsvinden. Deze werkzaamheden vinden niet allemaal tegelijkertijd plaats.

Al deze ontwikkelingen leiden ertoe dat het opstellen van een statisch beheersplan, opgesteld voor een vaste doelgroep en niet-wijzigende voorzieningen, niet de voorkeur heeft. Het eerste beheersplan voor de Remisestraat (Beke en Kuppens, 2009) is als zodanig wel opgesteld omdat zowel de locatie als de doelgroep een constant gegeven was.

Via deze notitie werken we toe naar een dynamisch beheersplan, met de gedachte om aanvankelijk een minimaal aantal maatregelen op te tuigen en vervolgens, indien nodig, op verschillende aspecten tussentijds wijzigingen aan te brengen. Hierbij kan gedacht worden aan wijzigingen vanwege andere voorzieningenlocaties en/of verhuizen van subdoelgroepen of stijgingen/dalingen in het overlastniveau. Op basis van die ontwikkelingen kunnen dan gepaste maatregelen getroffen worden, zoals het opschalen of juist afbouwen van toezicht en handhaving.

1.3 Onderzoeksdoel en -handelingen

Gaandeweg het onderzoek zijn de verhuizing van de methadonpost en Werk en Activiteiten geëffectueerd. Dit en vooral de reactie van omliggende bedrijven had gevolgen voor het onderzoek, aangezien soms op zeer korte termijn bijeenkomsten zijn belegd om bijvoorbeeld de huisregels voor de methadonpost te wijzigen.

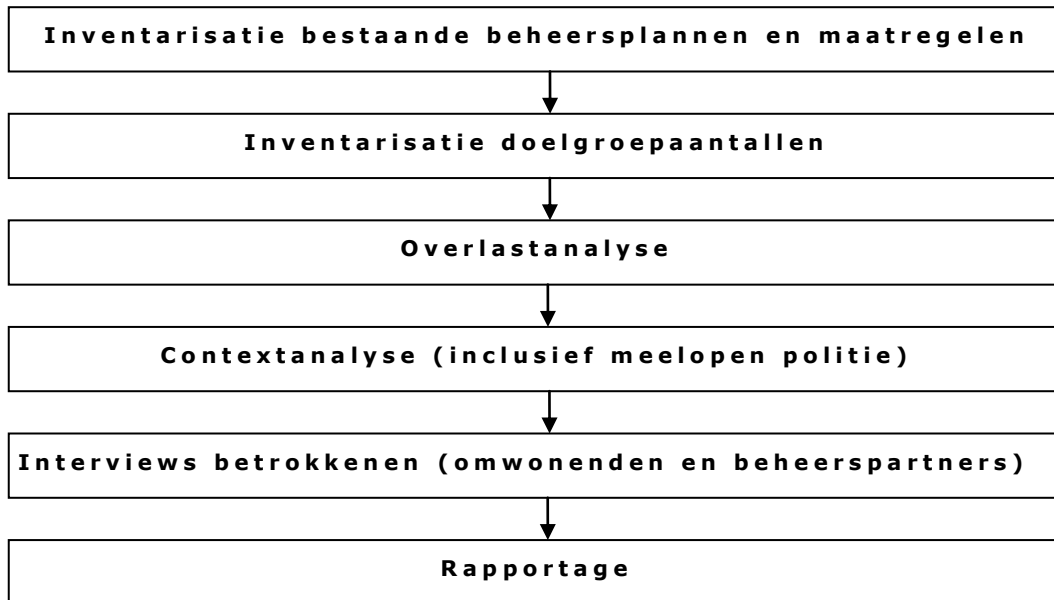
Onderhavig onderzoek heeft daarom mede het karakter van actieonderzoek gekregen. Dit betekent dat tussentijds reeds doorgevoerde maatregelen³ met enkele belanghebbenden vanuit IrisZorg, de gemeente Arnhem en de politie regelmatig zijn teruggekoppeld op overlastmatige gevolgen.

---

3. Enkele van de reeds doorgevoerde maatregelen zijn bijvoorbeeld het bijstellen van de huisregels van de methadonpost en het doorvoeren van enkele infrastructurele en cosmetische maatregelen rond de methadonpost.

Het hoofddoel van het onderzoek is het opstellen van de minimale beheersmaatregelen voor de directe omgeving van de eerdergenoemde vier voorzieningen⁴ zoals deze in 2012 en 2013 worden geëxploiteerd.

Figuur 1.2: onderzoeksontwerp

Inventarisatie bestaande beheersplannen en maatregelen: om een beeld te krijgen van de beheersmaatregelen die op dit moment rond de vier voorzieningen en overige (overlast)locaties getroffen zijn, zetten we de beheersmaatregelen op een rij. We nemen daarbij aan dat er rond iedere voorziening wel enige maatregelen getroffen zijn, maar nog onduidelijk is of deze maatregelen voor alle voorzieningen op schrift staan.⁵ Recent is het beheersplan rond de Remisestraat geëvalueerd (Kuppens en Ferwerda, 2011). Deze evaluatie is ook in onderhavig onderzoek meegenomen als het gaat om de noodzaak van de aldaar ingezette beheersmaatregelen. In die evaluatie zijn namelijk beheersmaatregelen benoemd die volgens beheerspartners hebben bijgedragen aan de beheersbaarheid van de omgeving, maar zijn ook maatregelen genoemd die niet zijn uitgevoerd. We hebben betrokkenen voorgelegd welke van deze maatregelen wel en niet overeind gehouden moeten worden voor de nieuwe situatie.⁶

4. Door het College van de gemeente Arnhem worden dit 'beheersplannen op maat' genoemd. Bron: Gemeente Arnhem, Locatiekeuze Doorstroomvoorziening in Remisestraat, 26 september 2011.

5. Omdat niet uitgesloten is dat niet alle maatregelen op schrift staan, zullen we ook de beheerspartners in interviews vragen naar getroffen maatregelen.

6. Zo is eerder al aangegeven dat zich nieuwe ontwikkelingen en risico's bij de vier voorzieningen voordoen, waaronder het afstoten van de beveiligingsdienst in en rond de dag- en nachtopvang. In de evaluatie rond de Remisestraat is juist de inzet van de beveiligingsdienst als een van de succesfactoren in het beheer benoemd.

Inventarisatie doelgroep- en subgroepaantallen: om een beeld te krijgen van de personen die rond de vier voorzieningen zullen verblijven, zullen we eerst een inventarisatie van de doelgroepen en de subgroepen daarbinnen maken. Daarbij onderscheiden we drie hoofddoelgroepen:

1. Min of meer permanent verblijvenden doelgroepers in het gebied, de 'bewoners'
2. Af en toe gebruikmakend van voorzieningen in het gebied, de 'bezoekers'
3. En dan 'belanghebbenden': dealers, pooiers en bezoekers van prostituees.

Het gaat ons hierbij in eerste instantie om zicht te hebben op de aantallen hoofddoelgroepen en de tijden waarop ze in het gebied rond de Westervoortsedijk actief zijn.

Overlastanalyse: analyse politieregistratie in samenwerking met de politie Gelderland-Midden zijn overlastmeldingen geanalyseerd, analoog aan de evaluatie van de beheersmaatregelen in de Remisestraat (Kuppens en Ferwerda, 2011). De overlastmeldingen die hiervoor gebruikt zijn, komen uit het Geïntegreerd Meldkamer Systeem (GMS). Daarin worden alle meldingen van de hulpdiensten (politie, brandweer en ambulancedienst) geregistreerd.

Contextanalyse (inclusief meelopen politie): Om een beeld te schetsen van de lokale situatie rond de Westervoortsedijk en de burgers/bedrijven die zich in dit gebied bevinden, is een contextanalyse gemaakt. Daarvoor is meerdere malen met betrokkenen (vanuit de gemeente Arnhem en de politie) het gebied verkend om te kijken of, en zo ja, welke kwetsbare bewoners en bedrijven in het gebied voorkomen en of er hotspots (overlastplekken) en looproutes aan te wijzen zijn.

Interviews betrokkenen: Er is gesproken met 24 personen. Dit zijn bewoners en bedrijven, vertegenwoordigers van IrisZorg, de gemeente Arnhem en de politie. Met enkele partijen, vooral de politie, de gemeente Arnhem en IrisZorg, zijn meerdere gesprekken gevoerd. Bij de laatste instantie omdat diverse personen betrokken zijn bij de vier maatschappelijke voorzieningen opvangvoorzieningen.⁷

Rapportage: met de resultaten uit alle voorgaande onderzoekshandelingen beschrijven we de minimale beheersmaatregelen voor de situatie zoals deze zich in 2012 en 2013 zal voordoen. Bewust is dus gekozen voor een dynamisch beheersplan, ook omdat zich in de komende twee jaren diverse ontwikkelingen zullen voordoen. Enkele daarvan zijn bijvoorbeeld:

---

7. Zie bijlage 1 voor een lijst van geïnterviewden.

- Het tankstation van Vébé Van Steijn naast de Zorgzone zal het eerste jaar tot 21 uur 's avonds open zijn. Daarna zal gekeken worden of de openingstijden verlaat worden naar 22 of 23 uur 's avonds;
- De start van de eerste fase van de bouw van het Cobercoterrein wordt door ontwikkelaar AM Wonen voorzien voor eind 2013. Dit betekent het ontstaan van een bouwplaats, met mogelijke diefstalgevoelige materialen;
- De eerdergenoemde verhuizing van voorzieningen en doelgroepen.

Vooruitlopend op de maatregelen vereist een dynamisch beheersplan een monitorgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de gemeente Arnhem, de politie, IrisZorg, omwonenden en bedrijven. Daarbij zijn twee punten essentieel: ten eerste dient deze groep vooral het eerste jaar of bij nieuwe ontwikkelingen regelmatig (minimaal maandelijks) bij elkaar komt. Ten tweede is het belangrijk dat deze monitorgroep doorzettingsmacht heeft om wijzigingen in beheersmaatregelen op korte en lange termijn door te voeren.

2 Overlastanalyse

In dit hoofdstuk geven we een beeld van de huidige overlastsituatie rond de Westervoortsedijk, zowel op basis van registraties als op basis van gevoerde gesprekken en ingewonnen informatie.

2.1 Overlast in GMS op wijk- en voorzieningniveau

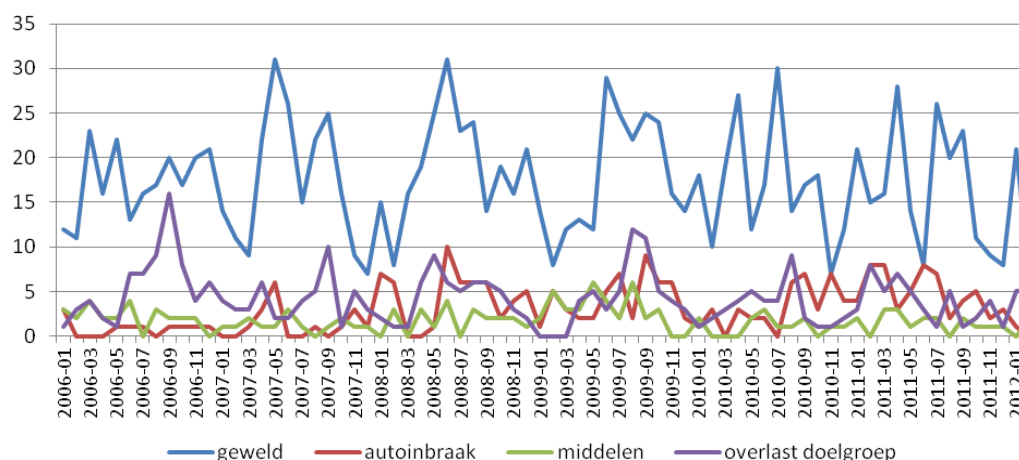
Voordat we overgaan op de GMS-analyse is het van belang een aantal kanttekeningen te plaatsen. Voor de analyse van overlastmeldingen is het van belang te beseffen dat meerdere burgers of andere betrokkenen een melding van eenzelfde incident kunnen aanleveren. Het aantal meldingen waarover we vanuit GMS rapporteren, zegt dus iets over de overlastervaring van burgers, niets over het aantal voorgevallen incidenten. Een voorbeeld: drie bewoners kunnen onafhankelijk van elkaar bij de politie een melding doen van een en dezelfde schreeuwende dakloze in hun straat.

De focus in deze paragraaf ligt op de meldingen die toe te wijzen zijn aan de doelgroep voor de voorzieningen. Verkeersgerelateerde overlastmeldingen bijvoorbeeld blijven daarmee achterwege. De meldingen zijn opgedeeld in 'geweld', 'auto-inbraken', 'middelengebruik' en 'overlast van de doelgroep'. De laatste categorie heeft de grootste link met de doelgroep, van geweldsmeldingen en meldingen over auto-inbraken mag geen automatisch verband met de doelgroep verondersteld worden.⁸ Omdat we een beeld kunnen schetsen van de jaren 2006 tot en met 2011 wordt inzichtelijk wat de trend in overlast is. Allereerst schetsen we het onderzoeksgebied met de vijf deelgebieden waarop de meldingen betrekking hebben:

Figuur 2.2: Plattegrond vijf onderzoekswijken

8. Zie voor een overzicht van de items achter de vierdeling bijlage 2.

Figuur 2.1: Overlastmeldingen naar soort en aantal voor het gehele onderzoeksgebied

Meldingen over geweld komen het meest voor, waarbij de pieken vooral in de periode maart tot en met september liggen. Meldingen betreffende overlast van de doelgroep vertoont ook seizoensmatige pieken in de zomer. Meldingen over middelengebruik blijft constant, maar betrekkelijk laag aanwezig, evenals auto-inbraken.

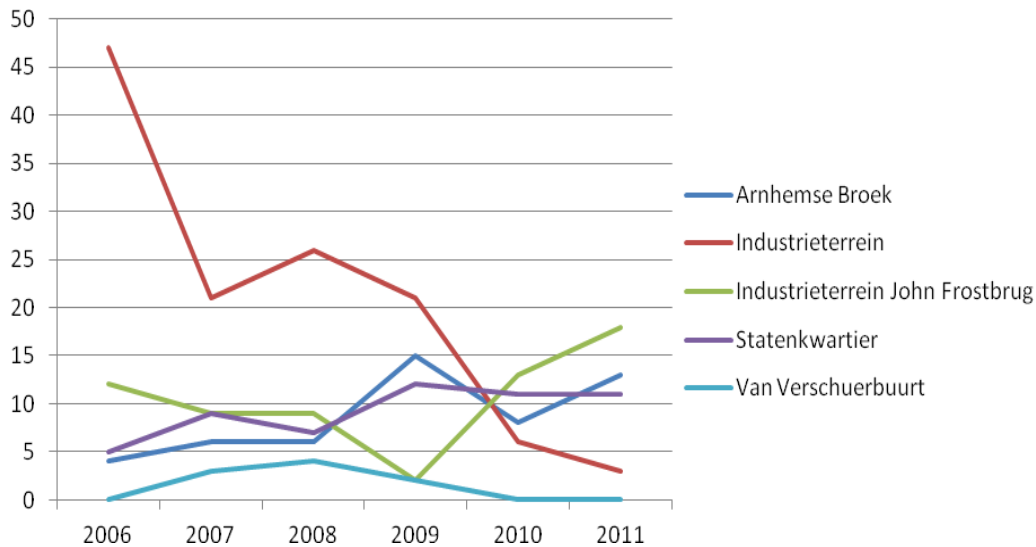
Overlast op wijkniveau

In de overlastanalyse op wijkniveau maken we onderscheid tussen vijf wijken. De volgende wijken zijn meegenomen:⁹

- Industrierrein John Frostbrug, met daarin de Remisestraat;
- Van Verschuerbuurt;
- Statenkwartier;
- Arnhemse Broek;
- Industrierrein, met daarin de voormalige vestigingen van Werk en Activiteiten en de methadonpost en de Zorgzone.

Omdat de registratie van 2006 tot en met 2011 ter beschikking staat, is het mogelijk om een overzicht van meldingen te geven over zes jaar. We doen dit vanwege de toegankelijkheid van de meldingen alleen voor 'overlast doelgroep' en in eerste instantie op jaarniveau:

9. Zie voor een overzicht van de straten per wijk bijlage 3.

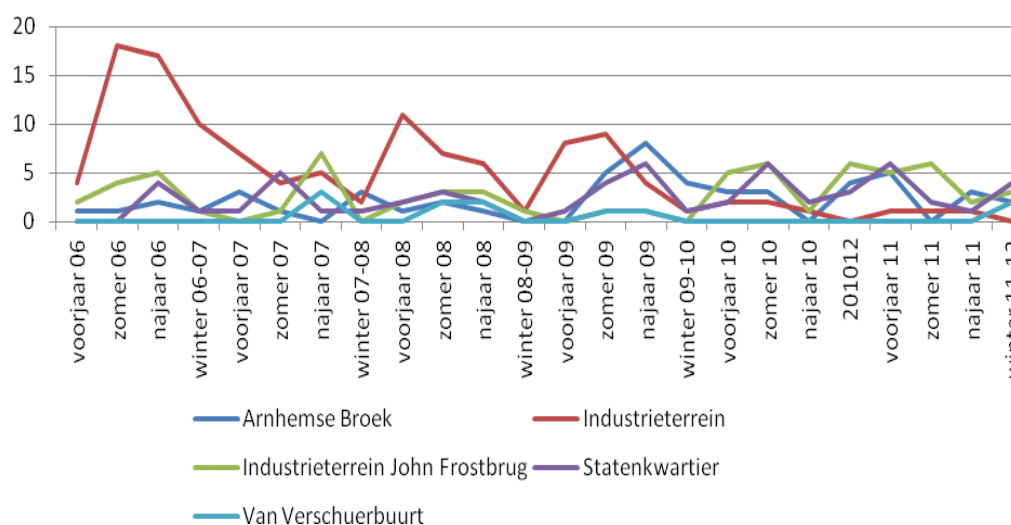
Figuur 2.3: meldingen overlast doelgroep per wijk en jaar (in aantallen)

In 2006 bestaat er nog een sterk verschil in de aantallen en de locatie van de meldingen (vooral uit de wijk Industrierrein), maar dit is in 2011 veranderd. De wijk Industrierrein is in meldingen sterk gedaald, terwijl de wijk Industrierrein John Frostbrug, waarin de dag- en nachtopvang in de Remisestraat ligt, in 2011 het hoogste aantal meldingen heeft. In de Van Verschuierbuurt komen weinig tot geen meldingen voor, maar dit kan ook te maken hebben met de door Kuppens en Ferwerda (2011) eerdergenoemde meldingsmoeheid aldaar.¹⁰ Vervolgens is gekeken naar het aantal meldingen per wijk op seizoensniveau:¹¹

10. In een interview voor onderhavig onderzoek is de meldingsmoeheid ook bevestigd door twee bewoners.

11. Er is niet gekozen voor het aantal meldingen per maand, omdat deze aantallen te laag liggen. De seizoenen zijn opgedeeld in voorjaar (maart, april en mei), zomer (juni, juli en augustus), herfst (september, oktober en november) en winter (december, januari en februari). Omdat ook meldingen over januari 2012 zijn ontvangen, is 'winter 2011-2012' ook volledig.

Figuur 2.4: meldingen overlast doelgroep per wijk en seizoen (in aantallen)

De meldingen over overlast van de doelgroep zijn voornamelijk te relateren aan betere weersomstandigheden in het voorjaar en de zomer; de doelgroep is dan langer op straat. Dit is ook van belang voor het beheersplan.

Zoals al eerder aangegeven dalen alleen de meldingen voor de wijk Industrieterrein sterk; de meldingen voor de resterende wijken blijven op een betrekkelijk constant niveau.

Overlast op voorzieningenniveau

Voor de vier voorzieningen is op adresniveau gekeken welk soort meldingen over de jaren geregistreerd staan. Dit om te kijken wat het meldingenpatroon is:¹²

Tabel 2.1: meldingenpatroon op adresniveau (in aantallen)

	Remisestraat	Westervoortsedijk	Oude Veerweg
2006	Nog niet open	3	7
2007	Nog niet open	5	7
2008	Nog niet open	2	7
2009	Nog niet open	1	4
2010	18	2	2
2011	20	1	2
2012 ¹³	7	0	1
Totaal	45	14	30

12. De oude locatie 'Westervoortsedijk' behelst zowel Werk en Activiteiten als de methadonpost. Vanuit IrisZorg is opgemerkt dat de meldingen grotendeels op het conto van de methadonpost geschreven kunnen worden.

13. Van het jaar 2012 is alleen de maand januari in de analyses meegenomen.

De meldingen aan de Westervoortsedijk en de Oude Veerweg nemen door de jaren heen af, hoewel het betrekkelijk weinig meldingen betreft. De meldingen voor de Remisestraat blijven constant.

Bij de Remisestraat betreft het overlast van de doelgroep (49 procent), geweld (47 procent) en middelengebruik (4 procent), voor de Oude Veerweg gaat het bijna alleen om geweld (97 procent).¹⁴ Voor de Westervoortsedijk gaat het in hoofdzaak om geweld (79 procent) en in mindere mate om overlast van de doelgroep (14 procent) en middelengebruik (7 procent).

2.2 Overlast in interviews voor de vier voorzieningen

Er is met de geïnterviewden gesproken over de bestaande overlast voor de twee nieuwe locaties (Werk en Activiteiten en de Methadonpost) en de Zorgzone. Daarnaast is de te verwachten overlast voor de Remisestraat vanaf juli 2012 besproken.

Zorgzone

Vanuit meerdere kenners van de Zorgzone wordt opgemerkt dat daar weinig overlast bestaat, ook omdat er 's avonds medewerkers van IrisZorg aanwezig zijn in de Portokabin. Wel wordt vanuit de bedrijven opgemerkt dat er veel stilstaande en af- en aanrijdende pooiers voorkomen, hetgeen leidt tot een gevoel van onveiligheid. De politie merkt hierover op dat de ervaring met deze pooiers is dat zij niet overlastgevend zijn, maar vooral in auto's zitten te bellen/internetten (via onbeveiligde netwerken).

Een nieuwe ontwikkeling is het tankstation dat naast de Zorgzone gebouwd wordt. Dit tankstation blijft in eerste instantie tot negen uur 's avonds open. Gevraagd naar de mogelijke aantrekkingskracht op de doelgroep bestaat volgens IrisZorg, de politie en de exploitant geen aanleiding om aan te nemen dat het tankstation een pleisterplaats voor de doelgroep of derden daaromheen wordt: tippelaarsters moeten even de regels wat wel en niet mag weten, maar klanten, pooiers en dealers willen daar naar verwachting niet gezien worden. Deze ervaring is volgens de exploitant ook bij het tankstation aan de Van Oldebarneveldtstraat opgedaan.

Werk en Activiteiten en methadonpost

Eerder is al aangegeven dat de overlast op de voormalige locatie van Werk en Activiteiten, achter de voormalige methadonpost, op het conto komt van de patiënten van de methadonpost. Zoals we al aangaven, bestaat overlast rond de methadonpost voornamelijk uit cliënten die gewelddadig worden tegen het personeel. Het personeel maakt in alle gevallen van geweld melding bij de politie.

---

14. Een melding (3 procent) aan de Oude Veerweg betreft overlast van de doelgroep.

Sinds februari 2012 zijn de nieuwe locaties voor Werk en Activiteiten en de methadonpost betrokken. Uit overleg met de gemeente, de politie en IrisZorg blijkt nagenoeg geen overlast in de omgeving van de twee voorzieningen te bestaan. De overlast die bestaat, heeft voornamelijk te maken met nog onvolledig geplaatste of nog niet voldoende afgesloten hekwerk rond de methadonpost en een tekort aan verlichting op het parkeerterrein van het bedrijfspand van CCV en MWH. Een ondernemer heeft recentelijk een melding gemaakt van een wildplasser.

Opvang in de Remisestraat

Kuppens en Ferwerda (2011) hebben in de evaluatie van het beheersplan van de Remisestraat aangegeven dat de overlast rond de Remisestraat tot in 2011 aanwezig, maar beheersbaar is. Bij overlast gaat het sinds de start van de 24-uursopvang in de Remisestraat voornamelijk om vooral de lichtere incidenten zoals schreeuwen, oneigenlijk gebruik van bankjes en gebruik van drugs en alcohol. Er zijn mensen die zich onveilig voelen, maar dit gevoel is meestal niet gebaseerd op daadwerkelijk zelf ervaren incidenten.

In dat, maar ook in onderhavig onderzoek met de meest actuele cijfers, blijkt dat er in de Remisestraat meer meldingen voorkomen dan elders. Gezien de overcapaciteit aan handhavinginstrumenten is dit ook logisch: er zijn meer 'ogen', inclusief camera's, die overlast registreren. De kwantitatieve bronnen wijzen in het onderzoek van Kuppens en Ferwerda (2011) overigens niet direct op een stijgende danwel dalende trend in meldingen na het vestigen van de 24-uursopvang. Toch is het aantal geregistreerde meldingen in de eerste maand van 2012, ook gezien de winterperiode, relatief hoog.

De aard van de opvang in de Remisestraat gaat veranderen, waarbij per juli 2012 meer doelgroepen bij elkaar worden gezet. Volgens de politie, gemeente Arnhem en bewoners kan dit gaan leiden tot meer overlast die zich vooral tussen de verschillende doelgroepen, met name tussen de drugs- en alcoholverslaafden, afspeelt. De verschillende doelgroepen worden in het pand in ieder geval gescheiden opgevangen en begeleid.

De bewoners van de Van Verschuerwijk vrezen dat vooral alcoholverslaafden zich zullen gaan ophouden in café/cafetaria 't Hoekje aan de Rietgrachtstraat. Overigens geven bewoners van de Van Verschuerwijk aan momenteel meer last te ondervinden van (voormalig) verslaafde personen die een huis in de wijk toegewezen hebben gekregen dan van de voorziening aan de Remisestraat. Vooral het meenemen van 'vrienden' wordt als overlastgevend ervaren.

Vanwege de verschillende doelgroepen en omdat de opvangcapaciteit in de Remisestraat een aandachtspunt is, is vanuit IrisZorg opgemerkt dat er meer opstootjes en spanningen op straat en bij de ingang van de voorziening kunnen ontstaan. Daarentegen verwacht de gemeente Arnhem juist geen capaciteitsprobleem omdat de

Remisestraat niet de enige opvang is. Bovendien is er de afgelopen anderhalf jaar in de Remisestraat sprake geweest van overcapaciteit. Ook wordt het een 24-uursvoorziening voor alcoholisten, dus deze hoeven niet meer voor de deur te wachten vanwege toegangstijden, zoals aan de Rijnkade. Niettemin is het capaciteitsprobleem een belangrijk aandachtspunt: als blijkt dat er voldoende plek is, is er overlasttechnisch weinig aan de hand, maar als de capaciteit daadwerkelijk tekortschiet, zullen mensen aan de deur geweigerd moeten worden. Dit laatste kan wel eens betekenen dat er conflicten kunnen ontstaan. Dit punt is belangrijk om mee te nemen in het dynamisch beheersplan, ten eerste onder de noemer van het monitoren van de overlast. Ten tweede gaat het om een mogelijke overlasthottime en de aandacht die hier vanuit toezicht en handhaving aan geschonken moet worden. Vanuit IrisZorg wordt opgemerkt dat op dit moment nog niet inzichtelijk is wanneer een dergelijke hottime zou kunnen ontstaan.

3 Contextanalyse

In dit hoofdstuk komt een brede blik op het gebied, met daarin de doelgroep en derden die daaromheen bewegen, de kwetsbaarheden van het gebied rond de Westervoortsedijk en bestaande beheersmaatregelen aan bod. Dit om een beeld te schetsen van aspecten in het beheer waar al aandacht aan besteed is of nog moet worden.

3.1 De doelgroep

In eerste instantie kijken we hoe de doelgroep zich op en rond de Westervoortsedijk beweegt. Per voorziening volgt daarom eerst een overzicht van de doelgroep.

De Remisestraat

In de Remisestraat zullen zowel alcohol-, drugs- als niet-verslaafden gehuisvest worden. De mensen die nu in de dag- en nachtopvang aan de Remisestraat, in Hotel de Nacht (nachtopvang) aan de Rijnkade, het Dienstencentrum (dagopvang) aan de Eusebiusbuitensingel en Ons Paradijs (opvang voor daklozen alcoholisten) aan de Markt verblijven, komen bij elkaar in de doorstroomvoorziening.¹⁵ In totaal gaat het om 25 bedden in de 24-uursvoorziening en 10 bedden voor 'passanten'.¹⁶ Daarnaast wordt een tijdelijke beschermdwonenvoorziening met zestien bedden ingericht.

Volgens IrisZorg heeft de doelgroep van de Remisestraat, deels met een psychiatrisch ziektebeeld, een ander gedragspatroon dan de alcoholist aan de Rijnkade. De harddrugsverslaafde is veel minder verbaal in zijn reactie, de alcoholist juist meer verbaal. Volgens IrisZorg heerst er daarnaast onder de cliënten van de Remisestraat een gevoel dat de cliënten van de dagopvang aan de Eusebiusbuitensingel op hen neerkijken.

De nieuwe doorstroom- en beschermdwonenvoorziening aan de Remisestraat worden een 24-uursvoorziening met nachtelijke sluitingstijden, net zoals nu in de dag- en nachtopvang gebruikelijk is. Dit betekent dat mensen niet meer, zoals op de Rijnkade gebruikelijk is, met zijn allen om negen uur 's ochtends de straat opgaan, maar gespreid naar buiten kunnen omdat de nachtopvang automatisch overgaat in de dagopvang. Naar verwachting zullen de drugsverslaafden in de beschermdwonenvoorziening zich vooral in de ochtend gezamenlijk bewegen richting de methadonpost.

---

15. De doorstroomvoorziening is bedoeld voor de opvang van mensen die zonder huisvesting zitten en te maken hebben met ernstige problemen en weinig zelfredzaamheid. De voorziening biedt alleen tijdelijk onderdak. Vanaf het moment dat iemand binnenkomt, wordt gewerkt aan het aanpakken van diens problemen en een traject dat de cliënt moet begeleiden naar een permanent onderkomen. Bron: gemeente Arnhem, achtergrondinformatie doorstroomvoorziening, 2011.

16. 'Passanten' zijn bijvoorbeeld mensen die uit detentie komen en geen verblijf hebben of mensen zonder verblijf die in Arnhem terecht komen, een uitkering aanvragen, maar geen inschrijfadres hebben. Vooral in deze groep is een verslaving niet altijd aan de orde.

Werk en Activiteiten¹⁷

Bij Werk en Activiteiten wordt een driedeling in participatieniveaus gemaakt. Mensen met een laag niveau hebben een onbetrouwbare aanwezigheid, actueel middelengebruik en/of dakloosheid. Daarnaast vertonen ze onaangepast gedrag. Dit onaangepaste gedrag wordt mede veroorzaakt door meervoudige problematiek. Mensen met een middenniveau hebben ook een onbetrouwbare aanwezigheid, actueel middelengebruik of dakloosheid. Deze groep valt niet in de overlastgevende groep en heeft soms een vaste verblijfplaats. Mensen met een hoog niveau hebben een betrouwbare aanwezigheid en een vaste verblijfplaats. Deze groep hebben vaak een enkelvoudige hulpvraag.

De werktijden verschillen: de een komt in de ochtend, de ander in de middag. In de ochtend komen mensen tussen 8 uur en kwart over 9. Als een cliënt niet komt opdagen, dan wordt door de cliëntcoördinator actie ondernomen. Er wordt in de ochtend gewerkt tot half 1. Om half 1 is het pauze. Een aantal mensen vertrekt, want die hoeven 's middags niet te werken, bijvoorbeeld vanwege afspraken met het maatschappelijk werk of voor het regelen van een uitkering. Anderen werken de hele dag. Daarnaast komen in de middag de nieuwelingen. Iedereen stopt om half 4 in de middag, waarbij de mensen druppelsgewijs het pand verlaten vanwege omkleden, de ruimte schoonmaken en dergelijke. Uiteindelijk is iedereen om 4 uur in de middag weg. Werk en Activiteiten is van maandag tot en met donderdag geopend, maar op termijn wordt de vrijdag niet uitgesloten.

In totaal gaat het om ongeveer veertig mensen, waarbij de meeste mensen in de ochtend werkzaam zijn. Alle voorzieningen zijn inpandig. Het pand bestaat uit twee aparte werklocaties met twee aparte ingangen. In de eerste ruimte aan de Nieuwe Kade zit de afdeling Emballage en de veegploeg. In de ruimte aan de Badhuisstraat zit het hoveniersbedrijf, de meubelmakerij (houtbewerkingsplaats). De twee aparte ingangen en werkruimtes maken het mogelijk om mensen met een verschillende verslaving bewust van elkaar te scheiden.

---

17. Naast Werk & Activiteiten wordt in Het Atelier aan de Van Oldenbarneveldstraat aan creatieve dagbesteding gedaan. In Het Atelier kunnen cliënten van IrisZorg creatief bezig zijn met schilderen, klei en beeldhouwen. Hier wordt dus niet, zoals aan de Nieuwe Kade en de Badhuisstraat, productie gedraaid. Het Atelier wordt gerund door activiteitenbegeleiders en de Nieuwe Kade/Badhuisstraat door werkmeesters. De openingstijden daar zijn dinsdag, woensdag en donderdag van 09.00 tot 16.00 uur. Het Atelier blijft in ieder geval in 2012 nog in de Van Oldenbarneveldstraat; wat er daarna gaat gebeuren, is nog onduidelijk, maar er bestaat een mogelijkheid dat Het Atelier gaat verhuizen naar de bovenverdieping aan de Nieuwe Kade, maar de beslissing hierover hangt samen met de gemeentelijke vergunning en de beschikbare financiële middelen.

Methadonpost

Het aantal methadonpatiënten bedraagt ongeveer 260 personen, maar dit fluctueert.¹⁸ Bij de methadonpost komen ongeveer 25 patiënten dagelijks langs, met pieken op maandag- en vrijdag van ongeveer 100 patiënten. Bij de methadonpost wordt een driedeling gemaakt in scenemijders (80 patiënten), scenebezoekers (120 patiënten) en scenebewoners (60 personen). De patiënten komen vooral uit Arnhem of is afkomstig uit omliggende gemeenten. Het gaat om mensen met een harddrugsverslaving.¹⁹

Tabel 3.1: profielen patiënten methadonpost

Scene- mijder	Gebruikt relatief weinig drugs, probeert regelmatig af te kicken en/of te minderen Goede gezondheidstoestand Geeft weinig overlast (criminele, openbare orde en audiovisuele overlast) Heeft eigen woonruimte
Scenebe- zoeker	Heeft redelijke controle over het gebruik Heeft een eigen woning, maar onderhoudt sociale contacten in de scene Laag heroïne- en hoog cocaïnegebruik Geen tot weinig daginvulling, behalve het scoren van dope Heeft openstaande boetes, veroorzaakt overlast
Scenebe- woner	Heeft lichamelijke klachten en psychische klachten Vaak sprake van algehele verwaarlozing en geen vermogen hier iets aan te doen Weinig contacten met hulpverlening Vaak geen werk of geen intentie om werk te zoeken Woont en leeft in de scene, heeft daarin alle contacten en vaak geen woonruimte Verwerft inkomen in de scene, heeft geen uitkering en is niet verzekerd

Bron: Richtlijn Opiatoonderhoudsbehandeling (RIOB)

Van de scenemijders gaat een gedeelte van naar de apotheek en komt een gedeelte naar de avondverstrekking op de methadonpost (tussen 18 en 19 uur). De meesten komen per auto of fiets. De scenebezoekers komen twee of drie maal per week in de ochtend naar de methadonpost (tussen 9.30 en 12 uur). Deze groep komt per fiets, lopend of met de auto. De scenebewoners komen meermalen per week of dagelijks in de ochtend naar de methadonpost (tussen 09.30 en 12 uur), veelal te voet, per fiets en een enkele per auto.²⁰ Deze laatste categorie bestaat uit de groep bewoners die ook in de Remisestraat gevestigd is.

18. In de factsheet over de methadonpost (Gemeente Arnhem. Factsheet methadonverstrekking, 2012) staat bijvoorbeeld dat er 240 patiënten zijn, maar het aantal kan dus tijdelijk verschillen.

19. Bron: informatie uit interviews en Gemeente Arnhem. Factsheet methadonverstrekking, 2012.

20. Vervoer per bus komt voor, maar minder.

Zorgzone

Op de Zorgzone zal vooralsnog niet veel veranderen; vanaf 8 uur 's avonds zullen de prostituees aldaar werkzaam zijn, tot 1 uur 's nachts. Door Kuppens en Ferwerda (2011) is aangegeven dat prostituees die ook cliënt van de Remisestraat zijn vooral voor openingstijd van de Zorgzone rond de Westervoortsedijk/Badhuisstraat, langs de weg, klanten blijven werven.

Door de gemeente Arnhem is bepaald dat het aantal prostituees op de Zorgzone aan een maximum is gebonden. De gemeente Arnhem zet in op uitstroom via het project Next Step. Van de vrouwen die gebruik maken van de Zorgzone zijn er acht in behandeling bij de methadonpost en daarvan verblijven er weer vijf in de opvang aan de Remisestraat.

3.2 Derden

Naast de 'bewoners' van de voorzieningen (in de Remisestraat) en de 'bezoekers' van de voorzieningen (bijvoorbeeld cliënten bij Werk en Activiteiten met eigen woonruimte of patiënten van de methadonpost met eigen woonruimte) is een derde groep te onderscheiden: de 'belanghebbenden'. Dit zijn dealers, pooiers en de prostitutieklanten die ook enige mate van overlast kunnen geven.

De wijzigingen in de maatschappelijke voorzieningen hebben in eerste instantie voornamelijk betrekking op de komst van nieuwe doelgroepen naar de Remisestraat. Deze nieuwe doelgroepen willen volgens IrisZorg over het algemeen weinig met drugsverslaafden en straatprostituees te maken hebben. Toch zal vermenging, ondanks de aparte ingangen, voor gaan komen; men komt elkaar simpelweg op straat tegen.

Voor de prostitutieklanten hebben de wijzigingen de komende twee jaar nog weinig gevolgen: Kuppens en Ferwerda (2011) onderkennen dat prostituees die woonachtig zijn in de Remisestraat al voor acht uur 's avonds actief zijn op de Westervoortsedijk en rond de Badhuisstraat. Dit betekent dat klanten daar overdag ook komen.

Ook voor de pooiers verandert weinig, aangezien de Zorgzone vooralsnog aan de Oude Veerweg blijft. De eerdergenoemde gemelde pooieroverlast vanuit bedrijven, voornamelijk in een auto zitten en bellen, zal dus naar verwachting niet stijgen.

De overlast van dealers zal naar verwachting van de geïnterviewden op hetzelfde niveau blijven, ook omdat het aantal harddruggebruikers in de Remisestraat in beginsel niet zal veranderen door de wijzigingen in de voorzieningen. De verwachting is dat personen die woonachtig zijn in de Remisestraat en softdrugs gebruiken veelal naar de coffeeshops zullen gaan.

3.3 Kwetsbaarheden

De nieuwe voorzieningen hebben op dit moment nog te maken met een aantal kwetsbaarheden die van invloed kunnen zijn op het beheer. Deels zijn deze kwetsbaarheden benoemd omdat er nog onduidelijkheid is over bepaalde beheersaspecten. Niettemin proberen we de kwetsbaarheden zo volledig mogelijk te benoemen, met de achterliggende gedachte dat deze bij voorkeur worden aangepakt. De kwetsbaarheden liggen op verschillende terreinen, bijvoorbeeld regie op het beheer, toezicht en handhaving, hotspots, looproutes en vervolging van overlastgevers.

1. Huisregels: voor de methadonpost zijn de huisregels aangepast en mede daardoor ook meer op de directe omgeving van de methadonpost gericht.²¹ De bedoeling is dat de afzonderlijke huisregels van de voorzieningen waar toekomstige bewoners van de Remisestraat zaten worden samengevoegd. Dit gebeurt in april 2012. Ook voor deze huisregels is het opnemen van regels voor buiten de voorziening noodzakelijk. Gezien het lage te verwachten overlastniveau rond Werk en Activiteiten moet nog gekeken worden of bijstelling van de huisregels aldaar noodzakelijk is. Hieraan gekoppeld is het ook noodzakelijk om te blijven monitoren in hoeverre en hoe de huisregels en uiteindelijk het sanctieprotocol van IrisZorg als beheersmaatregel ingezet worden om meer pro-actief overlast tegen te gaan.
2. In principe stopt de gemeente Arnhem met de financiering van de bewaking in de Remisestraat. IrisZorg zal deze taken, voor wat betreft de interne taken zoals telefoon aannemen, deuren openen, het scheiden van de doelgroepen en dergelijke overnemen. IrisZorg is van mening dat de mix van doelgroepen tot meer interne toezichtstaken leidt die bij voorkeur door bewaking vervuld moet worden. De taak van de wegvallende bewaker in de buitendienst zal in ieder geval niet door IrisZorg worden opgevuld. Kuppens en Ferwerda (2011) hebben de externe bewaking in de Remisestraat getypeerd als een maatregel die naar tevredenheid werkt;
3. De door Beke en Kuppens (2009) aanbevolen persoonsgerichte aanpak van notoire overlastgevers lijkt moeilijk tot niet van de grond te komen. Dit terwijl de politie aangeeft voor deze groep personen een extra instrument te willen. Door Kuppens en Ferwerda (2011) zijn diverse instrumenten gesuggereerd, waarbij met name de optie 'tien keer APV-overtreding is een strafrechtelijk traject' (onder regie van het Openbaar Ministerie in het Veiligheidshuis) interessant is. We gaan er bij het opstellen van het beheersplan van uit dat deze maatregel geen doorgang vindt.
4. Gekoppeld aan de onzekerheid over onderlinge overlast tussen de (nieuwe) doelgroepen in de Remisestraat geven punten 2 en 3 aanleiding om te spreken van een beheershaat;
5. Regievoering: bij de gemeente Arnhem zijn veel ambtenaren betrokken bij de recente aanpassingen van de maatschappelijke voorzieningen. Voor omwonenden kan dit diffuus werken als het gaat om een centraal aanspreekpunt. Een voor alle personen bekend 'gezicht' heeft de voorkeur.

---

21. Aan de huisregels zijn twee onderdelen toegevoegd: patiënten mogen zich niet begeven bij andere gebouwen in de omgeving anders dan de methadonpost. En: patiënten moeten de aanwijzingen van de beveiliging en het personeel opvolgen.

6. Registratie van overlast: nog niet duidelijk is hoe en waar de overlast geregistreerd gaat worden. Overlastregistratie bij IrisZorg zelf blijkt niet goed te werken.
7. Monitoring van overlast en regievoering: er ontbreekt een overleg tussen de belangrijkste betrokkenen (gemeente Arnhem, politie, IrisZorg, vertegenwoordiger bedrijven en vertegenwoordiger bewoners) met mandaat. Dit om stijgende/dalende overlast tussentijds te tackelen met extra/minder maatregelen;
8. Monitoring van capaciteit: niet uitgesloten is dat ondercapaciteit van opvang in de Remisestraat kan leiden tot irritaties en overlast.
9. Mogelijke nieuwe hotspots en looproute: (richting) cafetaria 't Hoekje in de Rietgrachtstraat;
10. Mogelijke hottimes: tussen 9 en 12 bij de methadonpost, 's ochtends op straat bij de Remisestraat (vermenging doelgroepen) en tegen de avond in de Remisestraat (als cliënten eventueel geweigerd worden voor de opvang vanwege capaciteitsgebrek);
11. Naast de Zorgzone blijven afwerkplekken bestaan, ook omdat de Zorgzone om 8 uur 's avonds open gaat en de prostituees van de Remisestraat vaak eerder starten met de werkzaamheden. In onderhavig onderzoek hebben vertegenwoordigers van bedrijven aangegeven dat er vooral in de zomermaanden achter het terrein van zandwinningsbedrijf Valewaard, aan de voet van de Rijn, wordt afgewerkt. Deze afwerkplek komt bovenop de in het rapport van Kuppens en Ferwerda (2011) genoemde afwerkplekken: aan de Nieuwe Havenweg, aan de voet van de Andrej Sacharovbrug, op het braakliggende terrein tussen de Van Oldenbarneveldtstraat/Broekstraat/Westervoortsedijk, op het terrein tussen het spooreplacement van TNT Post (zuidzijde/hoek Dr. C. Lelyweg) en aan de Schaapdijk, aan de voet van de Westervoortsebrug (noordzijde).

4 Invulling van het dynamisch beheersplan

Zoals al in hoofdstuk 1 is aangegeven, pleiten we vooral gezien de onduidelijkheden in beheerstechnische zin (bijvoorbeeld het financieren van bewaking aan de Remisestraat en de persoonsgerichte aanpak van notoire overlastgevers) en de onduidelijkheden als het gaat om de ontwikkelingen in het gebied (bijvoorbeeld nieuwbouw op het Cobercoterrein) voor een dynamisch beheersplan.

Beke en Kuppens (2009) hebben voor de Remisestraat dertien beheersmaatregelen beschreven. Omdat de situatie in de Remisestraat meer duidelijk en afgekaderd was, zijn in de periode van de exploitatie van de Remisestraat (grofweg van medio 2010 tot en met 2011) dan ook geen wijzigingen in de beheersmaatregelen aangebracht.

Voor de huidige situatie geven we de aanzet tot het dynamische beheersplan voor exploitatie van de vier voorzieningen, dus tot en met het jaar 2013. Daarbij is het belangrijk op te merken dat het beheersplan voorziet in specifieke maatregelen voor een bepaalde voorziening en algemene maatregelen voor het gehele gebied.

Een dynamisch beheersplan heeft meer voordelen dan alleen het overstijgen van onduidelijkheden:

- Eventueel toenemende overlast kan direct de kop ingedrukt worden. Naar de omgeving van de voorzieningen is dit ook een gewenst uitgangspunt, want alleen al het serieus nemen van overlast van de omgeving neemt onvrede weg;
- Er kan direct op veranderingen (nieuwbouwplannen, verhuizing van maatschappelijke voorzieningen, wijzigende infrastructuur, maar bijvoorbeeld ook veranderingen in de doelgroep) ingespeeld worden;
- Een dynamisch beheersplan vereist geen evaluatie na verloop van tijd, maar wordt tussentijds bijgesteld op basis van toenemende/afnemende overlast; effecten van nieuwe maatregelen zijn daardoor direct inzichtelijk.

We stellen als eerste aanzet twaalf maatregelen binnen het dynamisch beheersplan voor. Dit zijn naar onze mening minimale maatregelen die ingevuld moeten zijn wanneer de vier voorzieningen in bedrijf zijn. Na verloop van tijd kan vervolgens op basis van tussentijdse monitoring worden bijgestuurd.

Beheersmaatregelen
<p><i>Monitorgroep instellen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -1- Monitorgroep samenstellen met als minimaal vereiste partners: gemeentelijke regievoerder, politie, IrisZorg, vertegenwoordiger bewoners (vanuit BONNS) en bedrijven en Bureau Beke (tijdelijk, onder andere voor de overlastanalyse). -2- Verlenen doorzettingsmacht aan monitorgroep als het gaat om het formuleren en uitvoeren van eventuele nieuwe maatregelen of het bijstellen/afstoten van bestaande maatregelen.
<p><i>Kerntaken monitorgroep</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -3- Doelgroepgerelateerde overlast monitoren, zowel rond de vier voorzieningen als eventueel op overige doelgroepgerelateerde overlastlocaties in het beheersgebied.²² -4- Opstellen, bijhouden en monitoren van een klachtenmeldsysteem. Nog onduidelijk is hoe de klachten bij de vier voorzieningen verzameld gaan worden; feit is dat de klachtenverzameling in de Remisestraat tot op heden niet succesvol is gebleken. -5- Verzorgen van de externe communicatie richting de bedrijven en bewoners, met daarin verwijzingen naar wie op welk moment gebeld/gemailed kan worden met een klacht. Vervolgens is het reageren op en het verhelpen van de klacht ook een aandachtspunt dat nog niet is ingevuld. Ook hierin zien we een actiepoint voor de monitorgroep. -6- Adequaaf volgen van de reactie op een klacht of overlast. Monitoren of de klacht/overlast verholpen wordt. -7- Zicht houden op vijf kernaspecten; het eventuele capaciteitsgebrek in de Remisestraat, de looproutes, de hotspots, de overlastgevende hottimes en de gevolgen van de uitgevoerde sancties door de voorzieningen.
<p><i>Toezicht en handhaving</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -8- Bestaande politie-inzet (wijkagenten, surveillant en noodhulp) behouden en continueren, tijdelijk intensiveren na opening Remisestraat in juli 2012. -9- Bewakingsdienst Securitas (ma t/m za van 20 tot 06 uur en zon- en feestdagen 24 uur per dag, door OKA betaald) blijven betrekken bij signaleren overlast. -10- Vooralsnog de eerste maanden na de opening van de Remisestraat (juli 2012) één bewaker aan de deur van de Remisestraat met als primaire taak externe veiligheid in de Remisestraat en secundaire taak interne veiligheid. Eventueel na monitoring van acceptabele overlast²³ en capaciteitsoverschot afbouwen naar bewaking tijdens hottimes en uiteindelijk eventueel beoordelen of bewaking noodzakelijk blijft.
<p><i>Huisregels</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -11- Huisregels aanpassen en in de huisregels ook regels voor gedrag in de directe omgeving van de voorziening opnemen.
<p><i>Hotspots/looproutes</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -12- Looproute richting Van Verschuierwijk/Rietgrachtstraat/cafetaria 't Hoekje ontmoedigen.

22. Analooq aan de door Bureau Beke ontwikkelde Uitgaansmonitor is een zogenaamde Doelgroepmonitor te ontwikkelen. Vanuit de politiestructuren is de overlast van de doelgroep periodiek in beeld te brengen. Een suggestie is om dit op drie niveaus te doen: geheel Arnhem, op wijkniveau en op locatieniveau. Eventueel nieuwe overlastgevoelige locaties kunnen met terugwerkende kracht (om te trend te bekijken) toegevoegd worden.

23. Dit is overlast die na het treffen van maatregelen opgelost wordt.

Punt 7 van de beheersmaatregelen verdient nog enige aandacht. De kernaspecten kunnen in een dynamisch beheersplan op termijn ook aangepast en uitgebreid worden. Mede op basis van de bespreking van het conceptrapport bij diverse gremia (het Bestuurlijk Overleg Drugsbeleid, een overleg met omliggende bedrijven en het Buurtoverleg Nieuwe Stijl) zijn de volgende punten aangedragen als mogelijk toekomstige kernaspecten:²⁴

- De overlastgevers en gebruikers/verslaafden waarvoor nog geen sluitende beheersmatige aanpak is;
- Het eventueel doorvoeren van maatregelen tegen onveiligheidsgevoelens van omwonenden en medewerkers van bedrijven;
- Het overwegen van aanvullende maatregelen om looproutes richting de Van Verschuerwijk tegen te gaan.

---

24. Gezien de doorzettingsmacht bepaalt de monitorgroep zelf de aard van de kernaspecten.

Literatuurlijst

Beke, B. en Kuppens, J. *Remisestraat: 24-uursopvang. Beheersplan revisited 2009*. Arnhem: Bureau Beke, 2009.

Kuppens, J. en Ferwerda, H. *Opvang in retrospectief. Een standvanzakennotitie over het beheer en de situatie rond de dag- en nachtopvang in de Remisestraat*. Arnhem: Bureau Beke, 2011.

Bijlage 1: Geïnterviewden

Naam	Instantie
Mevr. Willemsen	IrisZorg
Mevr. Nahon	IrisZorg
Mevr. Honee	IrisZorg
Dhr. Peters	IrisZorg
Mevr. Gelderloos	IrisZorg
Dhr. Van Veen	Valewaard BV
Dhr. Koning	Politie Gelderland-Midden
Dhr. Ezendam	Politie Gelderland-Midden
Dhr. Peters	Securitas
Dhr. Reukers	AM Wonen
Mevr. Wilmot	AM Wonen
Dhr. Noordzij	Buurtbewoner
Mevr. Bouwen	Buurtbewoner
Dhr. Nicolaas	Buurtbewoner
Dhr. Van de Meeberg	IrisZorg
Dhr. Harms	IrisZorg
Mevr. Ram	Gemeente Arnhem
Dhr. Kop	Gemeente Arnhem
Dhr. Van der Meijden	Kuiper Arnhem
Mevr. Van Steijn	Vébé Van Steijn
Dhr. Gitsels	Gitsels
Dhr. Vaillant	CCV
Dhr. De Nobel	CCV
Dhr. Meijer	Bennis

Bijlage 2: Overlastmeldingen naar hoofd- en subitems

De meeste meldingen zijn binnen GMS op drie niveaus geregistreerd. Het eerste niveau staat hieronder vetgedrukt, het tweede niveau tussen aanhalingstekens. Het meest specifieke niveau staat cursief weergegeven.

Autoinbraak

- Uit de hoofdrubriek **bezitsaantasting** en categorie 'inbraak' specifiek *autoinbraak* (geen andere registraties).

Geweld

- Uit de hoofdrubriek **gezondheid** en categorie 'overige gezondheid': *schietpartij* en *steekpartij*;
- Uit de hoofdrubriek **veiligheid en openbare orde** de hele categorie 'geweld' (hieronder vallen: *conflict*, *mishandeling letsel* en *mishandeling zonder letsel*);
- Eveneens uit de hoofdrubriek **veiligheid en openbare orde** de hele categorie 'inbreuk veiligheid' (hieronder vallen: *bedreiging*, *huisvredebreuk*, *lokaalvredebreuk* en *overige inbreuk veiligheid*).

Middelen

- Uit de hoofdrubriek **gezondheid** en categorie 'overige gezondheid' *druggebruik*;
- Uit de hoofdrubriek **gezondheid** en categorie 'psychiatrie' *medicijnintoxicatie*;
- Uit de hoofdrubriek **veiligheid en openbare orde** en categorie 'overlast' *dronkenschap*;
- Uit de hoofdrubriek **veiligheid en openbare orde** de hele categorie 'drugszaak' (deze is niet verder onderverdeeld).

Overlast doelgroep

- Uit de hoofdrubriek **veiligheid en openbare orde**, categorie *overlast junks*, *overlast kennelijk gestoorde* en *overlast zwerver*.

Bijlage 3: Straten per wijk

<p>Arnhemse Broek Broekstraat Daendelsstraat De Rijpstraat Heemskerckstraat J.P. Coenstraat Jan van Riebeeckplein Johan de Wittlaan Le Mairehof Stadhoudersstraat Tasmanstraat Valckenierstraat Van Diemenhof Van Diemenstraat Van Imhoffstraat Willem Barendszstraat</p> <p>Industrieterrein John Frostbrug Broekstraat Eusebiusbuitensingel Nieuwe Kade Ooststraat Remisestraat Rietgrachtstraat Vlijtstraat</p>	<p>Statenkwartier Adriaan Kluitstraat Bijkershoekstraat Buysstraat De Bosch Kemperstraat Fagelstraat Graswinkelstraat Groen van Prinstererstraat Heinsiushof Hugo de Grootstraat Johan de Wittlaan Statenlaan Thorbeckestraat Ulrik Huberstraat Van Beuningenstraat Van de Spiegelstraat Van Slingelandtstraat Voetiuslaan Willem Barendszstraat</p> <p>Van Verschuerbuurt B.P. van Verschuerstraat Broekstraat Van Oldenbarneveldtstraat Van Verschuerplein</p>	<p>Industrieterrein Badhuisstraat Bruningweg Conradweg Dr C. Lelyweg Driepoortenweg Johannes Huddeweg Leemansweg Nieuwe havenweg Nieuwe kade Orteliusstraat Oude Veerweg Oude Zevenaarseweg P. cClandweg Pleijweg L noord - n325 Pleijweg R noord - n325 Rijnwijk Simon Stevinweg Snelliusweg Stieltjesweg Van Oldenbarneveldtstraat Veerweg naar Westervoort Westervoortsedijk</p>
--	--	--

Het komt voor dat sommige straten vanwege hun lengte zijn opgedeeld en in twee wijken liggen.